

dinær Finanslov, hvilket Ønske jo ikke blot næres under andre Omstændigheder, men ogsaa særlig under de Omstændigheder, hvori vi nu leve, i et Aar, hvor der forestaar saa store Begivenheder for Danmark, ser jeg dog ikke, hvorledes det vil være muligt at komme over dette mørke Punkt. Jeg vil ikke sige, at det er umuligt, thi det skal man aldrig sige. Maaſte der pludselig kommer et Ulykslimt, som kan lysne op, hvor mørkt det end ser ud.

Efter at jeg nu kortelig har berørt disse Punkter og udtalt min Veflagelse over, at det er saa, og hvor ønskeligt det er, at det kunde være anderledes, skal jeg benytte Veiligheden, som nu er givet til i Vighed med, hvad der tidligere er sket i de foregaaende Aar, at sige et Par Ord om det foreliggende Forslags Realitet og særlig angaaende Statteforholdene her i Landet. Det er ogsaa Alle vitterligt, at de økonomiske Forhold her i Landet, og jeg kan tilføie som alle andre Steder, ere overmaade uheldige, og at der derfor fra alle andre Sider er tænkt paa og ønsket, at der gjøres, hvad der kan, for at lette Byrderne for Borgerne. Fra alle Sider tales saa stærkt om og raabes høit paa at blive fri for de direkte Skatter og drage dem fra Kommunerne, hvor de ere mest trykkende, over paa Statskassen. Det er de Udgifter, som træffe direkte, jeg taler om, og det kommer let i Kollision med, at man ogsaa vil nedfætte de indirekte Afgifter, nemlig Toldafgifterne; thi det er klart, at vi ikke kunne faae Nedsættelse baade paa den ene og paa den anden Maade. Staten kan ikke udrede alle Udgifter og ingen nye Indtægter faae; men for Dieblirket er det ganske vist saa, at de direkte Afgifter ere overordentlig trykkende Byrder. Der har mange Gange i dette Thing været udtalt et Ønske, og Ønsket skal jeg gjentage her, fordi jeg tror, det deles af Alle, om at de saakaldte Delinkventudgifter maatte blive førte over fra Kommunerne til Statskassen. Det synes mig ogsaa i og for sig naturligt, fordi disse Udgifter egentlig ikke have nogen kommunal Karakter, og jeg tror, at det er let at faae dette Ønske opfyldt, og at der foreligger en virkelig Trang dertil. — Der er et Par andre Spørgsmaal, som ligeledes tidligere have været fremme. Jeg skal saaledes nævne det Forhold, at medens Hartkornsafgiften paa Landet er et konstant Beløb, der er gaaet over til at være det Samme som en prioriteret Gjæld, saa stiller det sig med Bygningsafgiften noget anderledes. Thi med al Sympathi for Landet synes det

mig ikke, at vi under disse Betragtninger skulle glemme Kjøbstæderne; thi de lide i lige saa høi Grad som Landet under de daarlige Forhold. Bygningsafgiften stiger stadig. Hver Gang et nyt Hus bygges, giver det en forøget Indtægt for Staten. Der er tidligere for en Række Aar siden fremlagt et Forslag til at ordne dette Forhold, og jeg vilde ønske, at vi under de nuværende Forhold, hvor det synes, at man atter kan begynde at arbejde sammen, ville paantage denne Sag under Overveieelse, saaledes at Bygningsafgiften — det var mit Ønske — kunde slaas fast til en bestemt Sum, som ikke skulde stige, men at man saa ikke blot kunde faae det ordnet saaledes, at det blev til Fordel for Kjøbstæderne alene, men saaledes, at ogsaa Byggeforsholdene paa Landet kunde blive bedre ordnede. Thi det maa siges at være en uheldig Afgift, som lægges paa ethvert lille Hus, der bygges paa Landet, som ikke har Jordbrug ved sig; saasnart Gieren giver sig af med en eller anden Vædrift, et Haandværk eller Lignende. Det er ikke nogen heldig Form for Skat. — En anden Afgift, som ligeledes forekommer mig at være en Forurettelse imod Kjøbstæderne, er Indkvarteringsbyrden. I gamle Dage, da Kjøbstæderne vare fri for Værnepligten, var det naturligt, at Kjøbstæderne havde Indkvarteringsbyrden i Modsetning til Landet, som ydede Soldater, men da dette Forhold nu er omordnet, kan jeg ikke se Andet, end at det er ligefrem uretfærdigt mod Kjøbstæderne, at de særlig skulle bebyrdes med Indkvartering. — Endelig er der et Punkt, som er Gjenstand for mangfoldige Ønsker og ogsaa for mine Ønsker, og som jeg mener har den allerstørste Betydning for Kommunerne, og det er Brændevinsafgiften. Brændevinsafgiftens Forhøielse vil ikke blot bidrage til at opfylde et Ønske, som levende næres af Mange, nemlig bidrage til at formindste Drickældigheden — det har i andre Lande viist sig, at en saadan Forhøielse kan bidrage dertil — men det vilde tillige bidrage til en forhøiet Indtægt, naar den bliver tillagt Kommunerne. Naar Brændevinsafgiften bliver forhøiet, og hele Afgiften tilfalder Kommunerne, ville disse derved erholde ikke blot et værdifuldt Bidrag til deres Udgifter, men sandsynligvis ogsaa det eneste rette Bidrag; thi der er Intet, der paa den Maade koster Kommunerne Penge som Folgerne af Drickældigheden, og den vilde de ved selve denne Afgift blive i Stand til at modarbejde. Jeg tror, at naar man mener, at Brændevinsafgiften absolut skal anvendes til Dækning af Toldreformen, er det tvivlsomt, om det er den rette Maade at